

การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปลวกแดง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

Safety management in the educational institution of Ban Pluak Daeng School

Rayong Primary Educational Service Area Office 1

อภิโชค พรหมมาตย์¹ วิโรจน์ สุรสาคร²

Received : January 19, 2025

Revised : February 2, 2025

Accepted : March 19, 2025

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปลวกแดง 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของ โรงเรียนบ้านปลวกแดง ประชากรทั้งสิ้น 65 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามความคิดเห็น และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปลวกแดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนที่ปลอดภัย ค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ด้านการศึกษาด้านการลดความเสี่ยงและการรู้รับปรับตัวจากภัยพิบัติ และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติในสถานศึกษา

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของ โรงเรียนบ้านปลวกแดง ประกอบด้วย 1) สถานศึกษาควรต้องคำนึงรายละเอียดในการก่อสร้างอาคารเรียน 2) ผู้บริหารสถานควรศึกษาวางแผนร่วมกับสถาปนิกวิศวกรผู้รับเหมาก่อสร้าง บุคลากรโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้นำชุมชน ในการก่อสร้าง อาคารเรียน 3) สถานศึกษาควรมีวางแผนบริหารจัดการภัยพิบัติร่วมกับสำนักงานป้องกันบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด สำนักงานป้องกันบรรเทาสาธารณภัยท้องถิ่น บุคลากรโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้นำชุมชน มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมแก่การเรียนการสอน และมีความปลอดภัย 4) สถานศึกษาควรจัดทำหลักสูตร สื่อการเรียนรู้และคู่มือ ด้านการลดความเสี่ยงและหลีกเลี่ยงจากภัยพิบัติ สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนด้านการลดความเสี่ยงและหลีกเลี่ยงจากภัยพิบัติ จัดกิจกรรมให้ความรู้ความปลอดภัยเสริมสร้างวัฒนธรรมแห่งความปลอดภัย ให้กับครู บุคลากรและนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ : การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา

¹ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

² อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

Abstract

The objectives of this study were: 1. To study safety management in educational institutions of Ban Pluak Daeng School. 2. To study guidelines for developing safety management in educational institutions of Ban Pluak Daeng School. Ban Pluak Daeng School 3. There were 65 informants in total. The research instrument was an opinion questionnaire. and semi-structured interviews Statistics used in data analysis are frequency, percentage, arithmetic mean. standard deviation and content analysis

The research results found that

1. Safety management in the educational institution of Ban Pluak Daeng School Rayong Primary Educational Service Area Office, overall, the average level was at a high level. When considering each aspect, it was found that The highest average is Safe buildings and school facilities The next average is Education in risk reduction and disaster adaptation and the lowest average is Disaster management in educational institutions

2. Guidelines for developing safety management in educational institutions Ban Pluak Daeng School consists of 1) Educational institutions should consider details in construction of school buildings. 2) Institution administrators should study and plan together with architects, engineers, and construction contractors. school personnel Basic Education Commission and Community Leaders in construction of school buildings 3) Educational institutions should have a disaster management plan together with the Provincial Disaster Prevention and Mitigation Office. Local Disaster Prevention and Mitigation Office school personnel Basic Education Commission and Community Leaders Participate in maintaining an environment suitable for teaching and learning. and is safe 4) Educational institutions should create a curriculum. Learning media and manuals Risk reduction and disaster avoidance Create innovative teaching methods for reducing risk and avoiding disasters. Organize safety awareness activities Continuously strengthen a culture of safety for teachers, staff, and students.

Keywords: Safety management in educational institutions

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม เป็นปัจจัยที่ทำให้โครงสร้างเศรษฐกิจสังคมมีการแข่งขัน นำไปสู่ปัญหาการเอารัดเอาเปรียบ การใช้ความรุนแรงเพื่อให้ได้มาซึ่งปรารถนา เด็กและเยาวชน เสี่ยงต่อความไม่ปลอดภัยในสังคม ทั้งด้านการดำรงชีวิตและคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ ควรมีการวางรากฐานในการพัฒนาชีวิตของมนุษย์ ตั้งแต่ในวัยเรียน ด้วยการศึกษา เพื่อการพัฒนาแก้ไขปัญหในเด็กและเยาวชน ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น พร้อมทั้งจะอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ในสังคม ที่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ ในการสร้างชาติให้มีพื้นที่ และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน ที่ยึดหลักการพัฒนาคุณภาพคน การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ให้เด็กและเยาวชนรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ที่ส่งผลกระทบต่อตนเอง และผู้อื่น (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13, 2566 –2570, น. 89) การเพิ่มขึ้นของประชากร การขยายถิ่นฐานที่อยู่ และการพัฒนาทางกายภาพ ได้ทำลาย ความสมดุล ของสิ่งแวดล้อม รวมถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งผลให้เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติทั่วโลก ขึ้นบ่อยครั้ง สำหรับประเทศไทย เผชิญปัญหาภัยธรรมชาติหลากหลายประเภทและบ่อยครั้ง อาทิ พายุหมุนเขตร้อน พายุฝนฟ้าคะนอง หรือพายุฤดูร้อน คลื่นพายุซัดฝั่ง ดินโคลนถล่ม อุทกภัย ภัยแล้ง ไฟป่าและหมอกควัน แผ่นดินไหว คลื่นสึนามิ ข้อมูลจากรายงาน ความเสี่ยงด้านภูมิอากาศโลก ปีค.ศ. 2020 ระบุว่าประเทศไทย จัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีความเสี่ยงสูง ต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นอันดับ 8 โดยในช่วง 20 ปี ที่ผ่านมา ประเทศไทยได้เกิดภัยธรรมชาติจำนวนถึง 147 ครั้ง โดยเฉพาะในปี 2547 เกิดเหตุการณ์ คลื่นสึนามิซัดถล่มชายฝั่งอันดามันของประเทศไทย ปี 2554 เกิดเหตุการณ์มหาอุทกภัย และปี 2557 เกิดแผ่นดินไหวขนาด ความรุนแรง 6.3 ที่จังหวัดเชียงราย ขณะเดียวกัน รายงานความเสี่ยงโลก ปี 2020 จัดอันดับ ให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความเสี่ยงในลำดับที่ 90 จากการประเมินทั้งหมด 181 ประเทศ โดยมีค่าดัชนี ความเสี่ยงโดยรวมในระดับที่ 3 (ปานกลาง) จากความเสี่ยงทั้งหมด 5 ระดับ โดยในรายละเอียดพบว่า ประเทศไทยมีความอ่อนแอ อยู่ในระดับสูง มีความเปราะบาง อยู่ในระดับปานกลาง อันเนื่องมาจากจุดอ่อน ด้านความสามารถในการปรับตัว อยู่ในเกณฑ์ต่ำ และความสามารถในการรับมือ อยู่ในระดับปานกลาง แม้ว่าความอ่อนไหวต่อความเสี่ยงจะอยู่ในระดับต่ำก็ตาม (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13, 2566-2570 , น. 112) ภัยธรรมชาติ ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นภัยที่เกิดขึ้นซ้ำ เป็นประจำตามฤดูกาล สามารถคาดการณ์ได้ ขณะเดียวกันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อันเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้น ของปริมาณก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศ ทำให้อุณหภูมิโลกสูงขึ้น ส่งผลให้ภัยธรรมชาติที่ประเทศไทยเผชิญ อยู่ในปัจจุบัน มีแนวโน้มที่จะมีระดับความรุนแรง และมีความถี่เพิ่มมากขึ้น ตลอดจนประสบ ภัยธรรมชาติประเภทอื่น ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน และมีภัยบางประเภทที่เกิดขึ้นโดยไม่เลือก ช่วงเวลา อาทิ ภัยจาก แผ่นดินไหว คลื่นสึนามิ ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญ ที่ก่อให้เกิดความเสียหาย และความสูญเสียทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สิน และทรัพยากรธรรมชาติ ภัยธรรมชาติที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อประเทศไทยมากที่สุด คือ อุทกภัย โดยในปี 2554 ได้เกิดเหตุการณ์ มหาอุทกภัยก่อให้เกิดมูลค่าความเสียหายและความสูญเสียกว่า 1.4 ล้านล้านบาท (รายงาน ของ ธนาคารโลก) ส่งผลกระทบถึง 65 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร ได้รับผลกระทบมากกว่า 13 ล้านครัวเรือน รวมทั้งมีผู้เสียชีวิต 813 คน (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13, 2566-2570, น. 112) ภัยธรรมชาติ อื่น ๆ ที่สร้างความเสียหายทั้งต่อชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน ได้แก่ วาตภัย โดยมีสาเหตุ มาจาก พายุฝนฟ้าคะนอง พายุฤดูร้อน พายุลมมรสุม และพายุหมุนเขตร้อน (ดีเปรสชัน ไชนัน ใต้ฝุ่น) ซึ่งหาก มีกำลังแรงขึ้นอาจก่อให้เกิดอุทกภัย และคลื่นพายุซัดฝั่ง จากตัวเลขว่าสุดของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในปี 2562 วาตภัยก่อให้เกิดความเสียหายไม่ต่ำกว่า 130 ล้านบาท และมีผู้เสียชีวิตเกือบ 900 คน ดินโคลนถล่ม ที่มักเกิดขึ้นพร้อมกัน หรือเกิดหลังจากน้ำป่าไหลหลาก อันเนื่องมาจากพายุฝนที่หนักอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันปัญหาดินโคลนถล่มเกิดบ่อยครั้ง และมีความรุนแรงเพิ่มขึ้น อันเนื่องมาจากพฤติกรรมของมนุษย์ เช่น การตัดไม้ทำลายป่า การทำการเกษตร ในพื้นที่ลาดชัน การทำลายหน้าดิน เป็นต้น นอกจากนี้ ภัยแผ่นดินไหว และสึนามิที่แม้เกิดขึ้นไม่บ่อย

แต่สร้างความเสียหายต่อชีวิต และทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก โดยเมื่อ ปี 2547 มี 6 จังหวัด ได้รับผลกระทบจากภัยคลื่นสึนามิ โดยมีผู้เสียชีวิต 5,395 คน บาดเจ็บ 8,457 คน สูญหายกว่า 2,187 คน (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13, 2566-2570, น. 113)

สรุปจากความสำคัญและสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น โรงเรียนต้องบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาให้รอบด้านทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนที่ปลอดภัย (Safer Learning Facilities) (Violence) ด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติในสถานศึกษา (School Disaster Management) ด้านการศึกษาด้านการลดความเสี่ยงและการรู้รับปรับตัวจากภัยพิบัติ (Risk Reduction and Resilience Education) นอกจากนี้โรงเรียนเป็นสถาบันหนึ่งที่มีความใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุดรองลงมาจากสถาบันครอบครัว เด็กบางคนใช้ช่วงเวลารออยู่โรงเรียนมากกว่าอยู่ที่บ้าน จนบางครั้งอาจกล่าวได้ว่าโรงเรียนเป็นเสมือนบ้านหลังที่สองของเด็ก และคุณครูเปรียบเหมือนพ่อแม่คนที่สองของเด็กเช่นเดียวกัน บทบาทของโรงเรียนจึง ไม่เป็นเพียงแต่เป็นสถานที่ที่ส่งเสริมและพัฒนาให้เด็กได้เติบโตอย่างมีคุณภาพ ด้วยการสร้างความปลอดภัยในชีวิตของเด็ก รวมทั้งปกป้องคุ้มครองเด็กนักเรียนจากอันตรายต่าง ๆ (มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก, 2565)

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียนปลอดภัย เนื่องจาก ผู้วิจัยเห็นว่าสถานการณ์ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา การจัดระบบความปลอดภัยของสถานศึกษาจะเป็นปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะประสบผลสำเร็จหรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับความสุขในการเรียนรู้และการมีชีวิตที่ได้รับการปกป้องคุ้มครองให้มีความปลอดภัย มีความรู้สึกอบอุ่นมั่นใจ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาและเพื่อเป็นการส่งเสริมให้ สถานศึกษาสามารถดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีแนวทางปฏิบัติ เกี่ยวกับระบบการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาที่ชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยความคาดหวังว่าสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาได้นำตัวบ่งชี้และคู่มือโรงเรียนปลอดภัยของสถานศึกษา ที่เป็นข้อค้นพบ จากการวิจัยครั้งนี้ ไปใช้เป็นแนวทางในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ได้ศึกษาเล่าเรียนอยู่ใน สภาพแวดล้อมที่อบอุ่น ปลอดภัย ปราศจากความเสี่ยงต่อการประสพภัยอันตราย ทั้งร่างกาย จิตใจ และการสูญเสียต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต และคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปลวกแดง
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของ โรงเรียนบ้านปลวกแดง

สมมติฐานของการวิจัย

1. การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปลวกแดง อยู่ในระดับมาก
2. แนวทางการพัฒนาการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปลวกแดง มีพหุแนวทาง

วิธีการวิจัย

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล

ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนบ้านปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 65 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐาน และตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งในแต่ละตัวแปรมีองค์ประกอบ ดังนี้

- 1) ตัวแปรพื้นฐาน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

2) ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564, น.9) ของโรงเรียนบ้านปลวกแดง ประกอบด้วย

2.1) ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนที่ปลอดภัย (Safer Learning Facilities) (Violence)

2.2) ด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติในสถานศึกษา (School Disaster Management)

2.3) ด้านการศึกษาด้านการลดความเสี่ยง และการรู้รับปรับตัวจากภัยพิบัติ (Risk Reduction and Resilience Education)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในเรื่องการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปลวกแดง มีดังนี้

1) แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaires) จำนวน 1 ฉบับ มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน ซึ่งออกแบบในลักษณะ แบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปลวกแดง เป็นแบบสอบถามชนิดจัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับ ของไลเคิร์ท (Rensis Likert, 1961, p. 74) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ความปลอดภัยในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ความปลอดภัยในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ความปลอดภัยในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ความปลอดภัยในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ความปลอดภัยในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2) การสัมภาษณ์ ผู้บริหารครูและบุคลากรของสถานศึกษา ประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปลวกแดง

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้าง และพัฒนาเครื่องมือ ดังนี้

1) การสร้างและพัฒนาแบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaires) ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1.1) รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาสร้างเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ให้ครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษา โดยการปรึกษา และรับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย

1.2) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามความคิดเห็น ตามคำแนะนำของอาจารย์ปรึกษา และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) และนำแบบสอบถามมาปรับปรุง แก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่มีความเที่ยงตรง และความถูกต้องของเนื้อหา

1.3) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูของโรงเรียนใกล้เคียง จำนวน 30 ฉบับ

1.4) นำแบบสอบถามที่ได้คืนมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของ

แบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach, 1978, p. 161) โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .643

2) การสร้างและตรวจสอบคุณภาพประเด็นสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยดำเนินการ ดังต่อไปนี้

2.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสัมภาษณ์ เพื่อเป็นมูล ในการกำหนดรูปแบบ วิธีการสัมภาษณ์

2.2 กำหนดประเด็นการสัมภาษณ์ โดยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากแบบสอบถาม ในประเด็นคำถามที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในแต่ละด้านของแบบสอบถาม มาสร้างเป็นประเด็นสัมภาษณ์ตามขอบเขตของเนื้อหาในพฤติกรรมบ่งชี้ที่กำหนด

2.3 นำประเด็นสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.4 นำประเด็นสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขในประเด็นที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ เพื่อความสมบูรณ์ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1.1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

1.2) ส่งและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

2) สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปลวกแดง รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปลวกแดง หัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานทั่วไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1.1) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้กลับคืน โดยพิจารณา และตรวจสอบเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ เพื่อสามารถนำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้

1.2) ลงรหัสแบบสอบถาม

1.3) ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนน ที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ของผู้ให้ข้อมูลแล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิด ของเบสท์ (John W. Best.1970, p. 190) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึงการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึงการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึงการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึงการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึงมีความปลอดภัยในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2) การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และนำเสนอในรูป ของตาราง และความเรียง โดยใช้สถิติในการวิจัย ดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ความถี่ (Frequencies) และร้อยละ (Percentage)

2) การวิเคราะห์การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความปลอดภัยในสถานศึกษา โรงเรียนของโรงเรียนบ้านปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปลวกแดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวม

ด้านที่	รายการ	N = 64		ความหมาย	ลำดับที่
		μ	σ		
1	ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนที่ปลอดภัย	4.89	0.33	มากที่สุด	1
2	ด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติในสถานศึกษา	4.66	0.40	มากที่สุด	3
3	ด้านการศึกษาด้านการลดความเสี่ยง และการรับรู้ปรับตัวจากภัยพิบัติ	4.63	0.39	มากที่สุด	2
	รวม	4.66	0.27	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปลวกแดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.66$, $\sigma = 0.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนที่ปลอดภัย $\mu (= 4.89$, $\sigma = 0.33)$ รองลงมา ด้านการศึกษาด้านการลดความเสี่ยง และการรับรู้ปรับตัวจากภัยพิบัติ ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.39$) และด้านการศึกษาด้านการลดความเสี่ยง และการรับรู้ปรับตัวจากภัยพิบัติ ($\mu = 4.66$, $\sigma = 0.40$)

ตารางที่ 2 สรุปประเด็นการสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปลวกแดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเห็นตรงกัน 3 คน ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเห็นตรงกัน 2 คน เรียงลำดับ ดังนี้

ข้อ	ประเด็นสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปลวกแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1	ค่าคะแนน
1	สถานศึกษาต้องคำนึงรายละเอียดในการก่อสร้างอาคารเรียน	3
2	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนร่วมกับสถาปนิกวิศวกรผู้รับเหมาก่อสร้าง บุคลากรโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้นำชุมชน ในการก่อสร้าง อาคารเรียน	3
3	สถานศึกษามีวางแผนบริหารจัดการภัยพิบัติร่วมกับสำนักงานป้องกันบรรเทาสาธารณภัย จังหวัด สำนักงานป้องกันบรรเทาสาธารณภัยท้องถิ่น บุคลากรโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้นำชุมชน มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมแก่การเรียนการสอน และมีความปลอดภัย	3

ข้อ	ประเด็นสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปลวกแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1	ค่าคะแนน
4	สถานศึกษาจัดทำหลักสูตร สื่อการเรียนรู้และคู่มือ ด้านการลดความเสี่ยงและหลีกเลี่ยงจากภัยพิบัติ สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนด้านการลดความเสี่ยงและหลีกเลี่ยงจากภัยพิบัติ จัดกิจกรรมให้ความรู้ความปลอดภัย เสริมสร้างวัฒนธรรมแห่งความปลอดภัย ให้กับครู บุคลากรและนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	3
5	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนร่วมกับสถาปนิก วิศวกร ผู้รับเหมาก่อสร้าง บุคลากรโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้นำชุมชน ทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการเลือกสถานที่ตั้งใน การก่อสร้างอาคารที่ปลอดภัย	2
6	สถานศึกษา บุคลากรโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้นำชุมชน ร่วมกัน ประเมินจุดเสี่ยงในโรงเรียน รวมถึงประเมินความเสี่ยงด้านสภาพจิตใจ พฤติกรรม และการอยู่ร่วมกันของนักเรียนด้วย	2
7	สถานศึกษา ครูบุคลากรและผู้เรียน ต้อง ตื่นรู้ รู้รับ ปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมและสังคมที่เปลี่ยนแปลง	2

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปลวกแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า

1. พบว่าการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวม มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความคิดเห็นด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนที่ปลอดภัย รองลงมาคือ ความคิดเห็นด้านการลดความเสี่ยง และการรู้รับปรับตัวจากภัยพิบัติ และต่ำที่สุดคือ ความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติในสถานศึกษา

2. พบว่าแนวทางการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จากความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรงกัน ทั้ง 3 ท่าน จำนวน 4 ข้อ 1) สถานศึกษาควรต้องคำนึงรายละเอียดในการก่อสร้างอาคารเรียน 2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาวางแผนร่วมกับสถาปนิกวิศวกรผู้รับเหมาก่อสร้าง บุคลากรโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้นำชุมชน ในการก่อสร้าง อาคารเรียน 3) สถานศึกษาควรมีวางแผนบริหารจัดการภัยพิบัติร่วมกับสำนักงานป้องกันบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด สำนักงานป้องกันบรรเทาสาธารณภัยท้องถิ่น บุคลากรโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้นำชุมชน มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมแก่การเรียนการสอน และมีความปลอดภัย 4) สถานศึกษาควรจัดทำหลักสูตร สื่อการเรียนรู้และคู่มือ ด้านการลดความเสี่ยงและหลีกเลี่ยงจากภัยพิบัติ สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนด้านการลดความเสี่ยงและหลีกเลี่ยงจากภัยพิบัติ จัดกิจกรรมให้ความรู้ความปลอดภัย เสริมสร้างวัฒนธรรมแห่งความปลอดภัย ให้กับครู บุคลากรและนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยสามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่าการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประณตศึกษาระยะของ เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เนื่องจากสถานศึกษาสร้างความตระหนักให้ครู บุคลากร นักเรียน กรรมการสถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญของความปลอดภัยในสถานศึกษา มีการวิเคราะห์สภาพ สิ่งก่อสร้าง อาคารเรียน สภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน ศึกษาพัฒนาหลักสูตรความปลอดภัย และกระบวนการเรียนรู้ สร้างนวัตกรรมการสอนความปลอดภัย ดูแลรักษาสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมแก่การเรียน การสอน และมีความปลอดภัย สถานศึกษาประเมินความเสี่ยงทางสังคม และสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน และ ประเมินความเสี่ยงด้านสภาพจิตใจ พฤติกรรม และการอยู่ร่วมกันของนักเรียนสถานศึกษาจัดกิจกรรมให้ความรู้ ความปลอดภัยให้กับครู บุคลากรและนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของช่อจิต หรั่งศิริ เพลินพิศ สุวรรณอำไพ อวรรณ แก้วบุญชูพิมพ์พรรณ ศิลปสุวรรณ และแอนนัจระพงษ์สุวรรณ (2560, น. 77-78) ศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมความปลอดภัยในนักเรียนสายวิชาชีพ โรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) ผล การศึกษาพบว่า นักเรียนสายวิชาชีพ มีคะแนนรวม ด้านพฤติกรรมความปลอดภัยอยู่ในระดับสูง การรับรู้ บรรยากาศความปลอดภัย ในโรงเรียนในระดับสูง คะแนนรวมด้านแรงจูงใจเรื่องความปลอดภัยในระดับสูงที่สุด และคะแนนรวมด้านความรู้เรื่องความปลอดภัยในระดับสูง ปัจจัยด้านแรงจูงใจด้านความปลอดภัย บรรยากาศ ความปลอดภัยในโรงเรียน ความรู้เรื่องความปลอดภัย ระดับชั้นปีการศึกษา และเพศ สามารถทำนายพฤติกรรม ความปลอดภัยของนักเรียนสายวิชาชีพ ได้ร้อยละ 35 ตัวแปร ที่สามารถอธิบายพฤติกรรมความปลอดภัยของ นักเรียนสายวิชาชีพได้ดีที่สุด คือ แรงจูงใจด้านความปลอดภัย ตามด้วยตัวแปรด้านบรรยากาศความปลอดภัยใน โรงเรียน และน้อยที่สุดคือ ความรู้เรื่องความปลอดภัย ผลการวิจัย มีข้อเสนอแนะว่า โรงเรียนสายวิชาชีพควรจัด บรรยากาศความปลอดภัยในโรงเรียน สร้างแรงจูงใจด้านความปลอดภัย และให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีวอนามัยและ ความปลอดภัย รวมถึงจัดให้มีการศึกษารายวิชาอาชีวอนามัย และความปลอดภัยให้กับนักเรียนสายวิชาชีพ เพื่อให้ นักเรียนมีพฤติกรรม ความปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอดิสร ดีปานธรรม (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบการจัดการด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการวิจัยนี้ พบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดการด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก รูปแบบการจัดการ ด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ (1) ปัจจัยด้านมาตรการป้องกันและ แก้ไขอุบัติเหตุในสถานศึกษา (2) ปัจจัยด้านมาตรการป้องกันและแก้ไข อุบัติภัยในสถานศึกษา (3) ปัจจัยด้าน มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม (4) ปัจจัยด้านมาตรการรักษาความปลอดภัยในสุขภาพอนามัยของ นักเรียน รูปแบบการจัดการด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ได้รับการประเมิน และได้รับการ รับรองโดยผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมสนทนากลุ่มครั้งที่สองทุกท่านว่ารูปแบบดังกล่าว เป็นรูปแบบที่ดี และสามารถ นำไปประยุกต์ใช้ได้ในการจัดการจริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ช่อจิต หรั่งศิริ เพลินพิศ สุวรรณอำไพ อวรรณ แก้วบุญชูพิมพ์พรรณ ศิลปสุวรรณ และแอนนัจระพงษ์สุวรรณ (2560, น. 68-71) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ กับ พฤติกรรมความปลอดภัยในนักเรียนสายวิชาชีพ โรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนสาย วิชาชีพ มีคะแนนรวม ด้านพฤติกรรมความปลอดภัยอยู่ในระดับสูง การรับรู้บรรยากาศความปลอดภัย ในโรงเรียน ในระดับสูง คะแนนรวมด้านแรงจูงใจเรื่องความปลอดภัยในระดับสูงที่สุด และคะแนนรวมด้านความรู้เรื่อง ความปลอดภัยในระดับสูง ปัจจัยด้านแรงจูงใจด้านความปลอดภัย บรรยากาศ ความปลอดภัยในโรงเรียน ความรู้เรื่อง ความปลอดภัย ระดับชั้นปีการศึกษา และเพศ สามารถทำนายพฤติกรรมความปลอดภัยของนักเรียนสายวิชาชีพ ได้ร้อยละ 35 ตัวแปร ที่สามารถอธิบายพฤติกรรม ความปลอดภัยของนักเรียนสายวิชาชีพได้ดีที่สุด คือ แรงจูงใจ ด้านความปลอดภัย ตามด้วยตัวแปรด้านบรรยากาศความปลอดภัยในโรงเรียน และน้อยที่สุดคือ ความรู้เรื่องความ ปลอดภัย ผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะว่า โรงเรียนสายวิชาชีพควรจัดบรรยากาศความปลอดภัยในโรงเรียน สร้าง แรงจูงใจด้านความปลอดภัย และให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย รวมถึงจัดให้มีการศึกษา รายวิชาอาชีวอนามัย และความปลอดภัยให้กับนักเรียนสายวิชาชีพ เพื่อให้ให้นักเรียนมีพฤติกรรม ความปลอดภัย ซึ่ง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลี ซิ-เจียน และคณะ (Li Si-jian, et al., 2016, pp. 46-50) ได้ศึกษาเรื่อง ความปลอดภัยในโรงเรียน และสุขภาพของเด็กที่อาศัยอยู่ในชุมชนเมืองลูซันหลังจากที่เกิดแผ่นดินไหวในเมืองดังกล่าว โดยผู้วิจัยได้ไปศึกษา ผลกระทบจากภัยพิบัติแผ่นดินไหว ที่มีต่อเด็กนักเรียน ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดามารดา เด็กเหล่านี้จึงไม่สัจะได้รับการเอาใจใส่ดูแลเท่าที่ควร และส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ ซึ่งในเรื่องนี้ผู้วิจัยได้เสนอแนะ ว่าชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมกันดูแลเอาใจใส่เด็ก โดยเฉพาะด้านสุขภาพ รวมทั้งชุมชนอื่นๆ ในพื้นที่สัมผัสเสี่ยงต่อการเกิดภัยพิบัติอันตราย มีความเข้าใจ และตระหนักถึง เพื่อที่จะได้รับความร่วมมือกับภัยพิบัติ ที่อาจเกิดขึ้นได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 มีพหุแนวทาง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่าการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 เป็นพหุแนวทาง พบว่าความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรงกันทั้ง 3 ท่าน ดังนี้ จำนวน 4 ข้อ 1) สถานศึกษาควรต้องคำนึงรายละเอียดในการก่อสร้างอาคารเรียน 2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรวางแผนร่วมกับสถาปนิกวิศวกรผู้รับเหมาก่อสร้าง บุคลากรโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้นำชุมชน ในการก่อสร้าง อาคารเรียน 3) สถานศึกษาควรมีวางแผนบริหารจัดการภัยพิบัติร่วมกับสำนักงานป้องกันบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด สำนักงานป้องกันบรรเทาสาธารณภัยท้องถิ่น บุคลากรโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้นำชุมชน มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมแก่การเรียนการสอน และมีความปลอดภัย 4) สถานศึกษาควรจัดทำหลักสูตร สื่อการเรียนรู้และคู่มือ ด้านการลดความเสี่ยงและหลีกเลี่ยงจากภัยพิบัติ สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนด้านการลดความเสี่ยงและหลีกเลี่ยงจากภัยพิบัติ จัดกิจกรรมให้ความรู้ความปลอดภัย เสริมสร้างวัฒนธรรมแห่งความปลอดภัย ให้กับครู บุคลากรและนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของรชตภรณ์ ชัยประภา และสายฝน แสนใจพรม (2566, น.54-57) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาโรงเรียนสันทรายหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 2 วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษาโรงเรียนสันทรายหลวง และเพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษาโรงเรียนสันทรายหลวง ประชากร คือ ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนสันทรายหลวง จำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.67 - 1.00 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่า ร้อยละค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า สภาพการบริหารจัดการความปลอดภัย มีการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีการดำเนินงานสูงสุด คือ มาตรการป้องกัน รองลงมา คือ มาตรการการปราบปราม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และมาตรการการปลูกฝัง ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มาตรการป้องกัน ที่มีการดำเนินงานสูงสุด คือ กำหนดพื้นที่ปลอดภัยและการมีการดำเนินงานต่ำสุด คือ การจัดระบบช่องทางการสื่อสารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา มาตรการการปลูกฝัง ที่มีการดำเนินงานสูงสุด คือ การสร้างจิตสำนึกความตระหนักการรับรู้และความเข้าใจความปลอดภัยให้แก่ตนเองผู้อื่นและสังคม และมีการดำเนินงานต่ำสุด คือ การจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะประสบการณ์และสมรรถนะความปลอดภัยให้แก่ นักเรียน ด้านมาตรการการปราบปราม ที่มีการดำเนินงานสูงสุด คือ การจัดการแก้ไขปัญหากรณีเกิดเหตุความปลอดภัยในสถานศึกษา และ มีการดำเนินงานต่ำสุด คือ การจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะประสบการณ์และสมรรถนะด้านความปลอดภัยให้แก่ นักเรียน 2) แนวทางการบริหารจัดการความปลอดภัย ด้านมาตรการการป้องกัน 1.การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษา วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน 2.การสร้างการมีส่วนร่วมของสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานความปลอดภัยกับชุมชน และภาคีเครือข่าย 3. การจัดระบบช่องทางการสื่อสารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษากำหนดรูปแบบการสื่อสารประชาสัมพันธ์ที่ครอบคลุมทั้ง 3 ช่องทาง ด้านมาตรการปลูกฝังแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัด

กิจกรรมเสริมสร้างทักษะ สมรรถนะด้านความปลอดภัยจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการสร้างทักษะและสมรรถนะความปลอดภัย ด้านมาตรการการปราบปราม จัดทำโครงสร้างการดำเนินการด้านกฎหมายภายในสถานศึกษาและระบบส่งต่อให้ถูกต้องและสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชีรา ใจหวัง (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบการจัดการ ความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ใน 3 ด้าน ได้แก่ การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัย การจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียน และการจัดการเรียนการสอนสวัสดีศึกษา ผลการศึกษา พบว่า (1) การจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ใน 3 ด้านโดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (2) การเปรียบเทียบการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ในภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (3) การเปรียบเทียบการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนก ตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวม ไม่มีความแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนสวัสดีศึกษา ครูในโรงเรียนมัธยมที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน จะมีการจัดการความปลอดภัย ในสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัลโลลาห์ เตอร์กี (2014, pp. 57-74) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความปลอดภัยในโรงเรียนในประเทศซาอุดีอาระเบีย พบว่ากฎระเบียบและระบบการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยยังไม่ได้มาตรฐาน ซึ่ง ในเรื่องนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้พยายามที่จะวางมาตรฐานความปลอดภัยในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดวิธีการประเมินผลให้มีลักษณะการประเมินระบบองค์รวม (holistic system evaluation) ซึ่ง ตัวชี้วัดการประเมินดังกล่าวพัฒนาและพิจารณาทบทวนโดยผู้เชี่ยวชาญการศึกษา 18 คน และขั้นตอนมาให้ คน ซึ่งประกอบด้วย ครู ผู้บริหารสถานศึกษาและเจ้าหน้าที่สูงสุดของกระทรวงศึกษาธิการ ผู้เข้าร่วม 200 คน พิจารณาจัดอันดับความสำคัญของมาตรการ 79 รายการที่ใช้ในการนี้

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศจะสรุปได้ว่า ในการบริหารด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา ครูผู้ปกครองและนักเรียนจะแสดงความกังวลเรื่องความปลอดภัยในสถานศึกษาเพิ่มมากขึ้นทุกขณะ เนื่องจากมีภัยอันตรายเกิดขึ้นในสถานศึกษา สถานศึกษาต่างๆ จึงมีการวางมาตรการความปลอดภัยที่เข้มงวดมากขึ้น เพื่อให้สถานศึกษามีความปลอดภัยมากที่สุด ทำให้มีมิติที่สำคัญเกี่ยวกับความปลอดภัยในโรงเรียน 5 ด้าน คือ การบริหารจัดการความปลอดภัยและภาวะผู้นำ การเรียนรู้และการฝึกด้านความปลอดภัย นโยบายความปลอดภัย กระบวนการและขั้นตอนความปลอดภัย วัฒนธรรมความปลอดภัยของคนในองค์กร และการดำเนินการด้านความปลอดภัย ซึ่งจะก่อให้เกิดนโยบายในการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย ในการแก้ปัญหาด้านความปลอดภัย ในทุกด้านให้เกิดความเชื่อมั่นในชีวิตและทรัพย์สินของทุกคน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

- 1) สถานศึกษาควรวางแผนบริหารจัดการภัยพิบัติร่วมกับจังหวัด ท้องถิ่น ในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องในระดับโรงเรียน
- 2) บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน ควรมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมแก่การเรียนการสอน ที่มีความปลอดภัย
- 3) บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน ควรร่วมกันประเมินความเสี่ยงทางสังคม และสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน
- 4) บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน ควรลดความเสี่ยงบริเวณที่เป็นจุดเสี่ยงทางสังคมและสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน
- 5) สถานศึกษาควรตรวจสอบระบบไฟฟ้า น้ำประปา ให้พร้อมใช้งานได้อย่างปลอดภัยอยู่เสมอ

6) สถานศึกษาควรประเมินความเสี่ยงด้านสภาพจิตใจ พฤติกรรม และการอยู่ร่วมกันของนักเรียนแต่ละคน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัย เรื่อง "การพัฒนาหลักสูตรความปลอดภัยภายในสถานศึกษา "
2. ควรศึกษาวิจัย เรื่อง "รูปแบบการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา"
3. ควรศึกษาวิจัย เรื่อง "ปัจจัยอุปสรรคของการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา"

รายการอ้างอิง

- ความปลอดภัยในสถานศึกษา. (2550). **การจัดการศึกษา** . คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13. (2566 – 2570). **ไทยมีพื้นที่ และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน**. สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักงานนายกรัฐมนตรี.
- มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก. (2565). **รายงานการดำเนินงานมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก 2565**. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก
- รชตภรณ์ ชัยประภา และสายฝน แสนใจพรหม. (2566). **แนวทางการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา โรงเรียนสันทรายหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2** . : วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- อดิสร ดีปานธรรม. (2561). **การพัฒนารูปแบบการจัดการด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปรัชญาดุษฎี : มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- Alolah Turki. (2014, July). **Determining the causal relationships among balanced**.
- Li Si jian., et al. (2015). **School safety and children health in a post-disaster community: Implications to collaborative care and service learning in school health**. School of Nursing The Hong Kong Polytechnic University, Hong Kong Special Administrative Region.